

5. Jun. 1830

FACTS

Date:

5. Jun. 1830

Page number:

Dagbog A, side 4 verso-7 verso samt 8
verso-9 recto

Mentioned people:

H.C. Andersen

Jens Budtz

Frans Fulling

Maren Svinth Lindahl, f. Olsdatter

Fritz Verner Rosenkrantz

Holger Rosenkrantz

Sophie Benedicte Rosenkrantz, f.

Bülow

Andreas Rydell

O.J. Schmidt

Walter Scott

TRANSCRIPTION

Den 5te.

Her Fullings¹ Regning for mit Ophold hos ham fandt jeg over al Maade billig, ikke saa billigt fandt jeg mig i at sætte mig paa Vognen næsten i et lige saa slet Veir som igaar Aftes; dog, jeg opdagede til min store Glæde en Fodpose og et Par Kapper som Fru Lindahl² havde efterladt mig, og indhyllet i disse gode Sager •5 verso• tilbagelagt vi, i en næsten uafbrudt Taage og Regn en ellers smuk Vei til Rosenholm. Jeg var paa disse 3 Mille i en ikke ringe Forlegenhed om hvorledes jeg bedst kunne faae denne interessante Bygning at see, da jeg just ei befandt mig saa vel, at jeg kunne saa ganske lade min Tunge bane mig Vei. – At benytte mig af den unge Brodersøns Invitation³ syntes mig en noget liden Grund; dog jeg erindrede mig at han tillige havde anført Forpagteren som en Ven af ham; og til denne var det jeg tog min Tilflugt efter at jeg forgjæves havde anholdt hos Degnen i den nærliggende Landsbye om at modtage Hestene paa nogle Timer. Han var alligevel paa en Maade undskyldt da jeg [overstreget: ikke] troer han havde hverken Plads eller Æde. – Altsaa jeg kjørte med et Slags Dristighed los paa Gaarden, dog for i muligt Tilfælde at være sikret et anstændigt Tilbagetog lod jeg Kusken holde i Allen og tiltraate selv mit Speidertog. – Da jeg var kommen igjennem den forreste Port fandt jeg paa højre Side et Værelse, hvor en Deel Jydinder vare beskæftigede med •5 recto• at gjøre Malkebøtterne rene; da det angik Mælk saa ansaa jeg det for et god Varsel og spurgte raskt efter Forpagteren⁴ i hvem jeg traf en temelig ung Mand som lod til at være en god og betænksom Landmand. Efter at jeg havde rygtet mig Ærinde hvori jeg ikke undlod at beraabe mig paa den unge Dragonofficer,³ samt hvor ondt det gjorde mig og hvor skamfuld jeg var over at foruleilige ham, anholdt jeg uden videre om et Sted til at udhvile mig en Times Tid, da jeg endnu virkelig befandt mig ilde, og blev strax af ham anviist et Værelse, hvor jeg tilbragte en just ikke rolig Time i en temmelig kort Seng. Da jeg igjen traadte ind til Fussles⁵ sagde han mig at han havde underrettet Baron⁶ om min Ankomst, og et Øjeblik efter saa jeg en gammel Mand med et virkeligt ærværdigt Udvortes i en gammel Frakke komme over fra Slottet til Forpagterboligen. Idet han traate ind i Stuen formeldte jeg ham min Compliment samt min Hilsen til ham fra hans Brodersøn •6 recto• og blev strax inviteret til at bese Slottet og alle Herligheder samt ikke at forlade Stedet ude først at have tilbragt Middagen med hans Familie. Da Forpagteren ikke vilde lade mig gaae førend jeg havde drukket Kaffe maatte jeg vel finde mig deri omendskjønt jeg tænkte paa de bedrøvelige Følger en saa stor Kop Kaffe kunde have for mig. Baron⁶ plaserede mig da vi først havde naaet Haven imellem sig og Hr Pastor Beck⁷ til Sødebye, som imidlertid var kommen til og i dette Optog besaa vi og raisonerede over Haven og en Deel af Skoven. Da dette var bestilt sagde jeg Farvel til Forpagteren som skulde reise til Aarhus med hans lille tykke men ganske

nette Kone for at see Konge-Stadsen⁸ som den blev kaldet, og blev [jeg] derpaa af Baronnen anbefalet et ikke ilde Sted til at oversee Slottet, som imponerede mig meget ved sin vel conserverede gammel-tydske Bygningsstil. Efter at jeg i et meget koldt og raat Veir havde fuldført en lille Tegning, blev jeg af den Gamle vist omkring i •6 verso• det Indre som jeg til min Forundring fandt fuldkommen at svare til det Ydre paa nogle enkelte Møbler nær, som Tiden vel havde gjort nødvendig. Først traadte vi ind i en stor Riddersal hvor helle det adelige Register paraderede i noget udslitte Rammer men som gjorde sin gode Virkning og efter at have gennemgaaet alle disse stolte Forfædre, og beseet de andre Værelser, hvoraf en Deel er betrukne med Gobelins-Tapeter, blev ogsaa adskillige Couriosa, hvoriblandt Fruens Værelse med levende Fugle, mig foreviist; til Slutningen blev jeg ført ned af den store Trappe til Gaarden og igjennem et Huugehuus, som i ældre Tider havde tjent til Vestibule, ind i den forfaldne og meget lave Kirke, hvor Intet egentlig var mærkeligt, derimod havde Sacerstiet som befandt sig i et af de runde Hiørnetaarne et ganske net Loft i Form af en Stjerne dannet ved Vælvinger. En gammel Tjener en Person fra W. Scoth's⁹ Romaner kom at melde at der var serveret, hvorpaa vi traate •7 recto• ind i Spiiseværelset, hvor der stod et meget langt Bord, som da Familien ikke var samlet for en Deel blev tomt. Baronnen fortalte ved denne Lejlighed at han endnu havde 11 Børn levende men som Baronessen¹⁰ berigtigede til 12 da hun bemærkede at hendes Mand sædvanlig ikke lod det komme an paa et Par mere eller mindre. Hun var forresten en meget artig Kone som ei ugjerne saae at man kaldte hende Frue Baronese. Hendes ældste Datter syntes at have lidt [noget] tilbage i [hendes] Væsen fra Opholdet i Kjøbenhavn og havde for mig ogsaa nogen Lighed med Frøken C Bertaut;¹¹ en ung Pige næsten paa samme Alder, som sad længere nede ved Bordet lente ikke at lade [gøre] hendes smukke brune Øjne gjældende; Pastoren var ikke af mange Ord hvorfor som en Følge vi andre hele Tiden pasierede i et Væk, og jeg ved denne Leilighed fik at vide at Godserne bleve administrerede og at Baronnen selv var 1ste Administrator. Da jeg saaledes havde tilbragt nogle Timer imellem disse mig ganske fremmede Mennesker tog jeg Afsked for endnu inden Aften •7 verso• at naae til Randers, og blev af Baronnen og Baronessen inbuden til ikke at forglemme Rosenholm naar jeg engang igjen skulle komme der i Egnen. For ikke at tage Feil af den noget irsøme Vei fik jeg af Baronnen en Rytter med som førte mig til Clausholm igjennem en Egn som afvexlede med Skove Sletter og store Udsigte. Vi kom forbi nogle Vandmøller som havde meget smukke Beliggenheder og jeg tror virkelig at kune have tilbragt nogen Tid ret behagelig og nyttigt i denne Egn. Clausholm fandt jeg ikke at svare til min Forventning, hvorfor jeg ogsaa efter at Hestene havde udvilet lidet fortsatte Veien til Randers hvor jeg ankom Kl 7 i temmelig smukt Veir. Jeg havde denne hele Dag befundet mig ilde og først efter at have udvilet lidet blev jeg af Andersen¹² vist

omkring i Byen som just ikke har mange Seeværdigheder. Da A. var ankomet til Byen [før mig] havde han haft Leilighed til at besee det Indre af Kirken med nogle faae andre Ting som ikke skal have •8 verso• meget at betyde. Det Ydre af Kirken var [er] meget propert og pænt, den er ligesom Aarhus Kirker rød med vide Furer, forresten har den et Taarn som ogsaa synes at være afkortet ligesom de 3 Taarne paa Domkirken i A. I Randers og Omegn finder man en betydelig Deel Storke som med deres Knepren og med [overstreget: en eget] nogle Uglers Skrig udgjorde en snurrig Musik. Hospitalet synes ogsaa at have været en ældre Bygning, paa Endegavlen findes et Par malede ældre Vaabener som kunne være snurrige nok; dog mere gefalt mig en Dør paa Kirken hvor der var anbragt Basrelief af Bibelen. Allerede i Randers finder jeg mere kleinstetisch, da A og jeg flere Gange paa Gaden hørte Forundringer over vore stakkels grønne Huer. Den gamle Lazarus seer jeg har heer etableret sig som Kræmmer og nedladt sig i et Firma formodentlig ved fremmede Midler da Karlen jo som bekjendt var fattig. Om Morgenen før min Afreise aflagde jeg mit Kort hos Cartensen¹³, som var reist •9 recto• til Aarhus med Kamerjunker Lüticov.¹⁴ Paa Giestgivergaarden hos Rydel¹⁵ er temmelig dyrt og Her Giestgiveren synes ikke at bryde sig synderlig om at faae Gjæster. [Man siger, han har været Corsar.] Modtaget et Besøg af en Student Smidt¹⁶ som kom over med Dampbaaden paa samme Tid som jeg.

¹ Gæstgiver og vinhandler Frans Fulling.

² Maren Svinth Lindahl, f. Olsdatter, som havde stillet sin vogn til rådighed for Rørbye.

³ Rørbye var 3. juni blevet opfordret af Fritz Verner Rosenkrantz til at besøge dennes onkel på Rosenholm, baron Holger Rosenkrantz.

⁴ Jens Budtz.

⁵ Rørbye mener formodentlig Budtz.

⁶ Baron Holger Rosenkrantz.

⁷ Præsten i Søby hed dog ikke Beck, men Niels Jacob Schou (1771-1850), der senere samme år blev erstattet i embedet af Hans Frederik Gøtzsche (1796-1839).

⁸ Frederik VI ankom samme dag til Aarhus, hvor han blev til den 15. juni, hvorefter rejsen fortsatte til Randers og Aalborg.

⁹ Walter Scott.

¹⁰ Baronesse Sophie Benedicte Rosenkrantz, f. Bülow.

¹¹ Uidentificeret. Muligvis Bertouch.

¹² H.C. Andersen.

¹³ Uidentificeret, jvf. Cartensen.

¹⁴ Hans Helmuth Lüttichau.

¹⁵ Andreas Rydell.

¹⁶ O.J. Schmidt.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

det Liden som jag belunda förmodningfullt
 framman. Men när det till Hysteri, som regel
 med alla Middel ur, som tillminnande gjord
 vidmanlig. Därför beaktas i ind. som för Liden
 spel stor roll det adliga kriget förvarad
 i mysk, i stället därmed som gorta sin gorta
 skidning, och ofta af sene gynnade, med alla dessa
 statta beskedet som beaktas de andra Middel
 för af de Sankta beaktas med Jaktens
 Laster, blm of som adskilja, som villand
 Laster Middel och Laster, som jag som
 i ind. det Hysteri som jag som med af Laster
 Laster det Quoten och i gynnade af Jaktens som
 i Laster Laster som det Hysteri i ind. i den
 som Laster och mysk Laster, som Laster mysk
 var mysklig, som Laster Laster som Laster
 Laster i Laster som Laster som Laster med
 Laster: som Laster i Laster Laster med Laster
 som Laster som Laster som Laster Laster
 som Laster som Laster som Laster Laster
 som Laster som Laster som Laster Laster

ind i Byens moralske, hvor alre stodes i meget
langt borte, som de Siviler ikke var færdig for
at dalt blev tænt. Dermed fortæller vi den
Lidelse at den ender færd. Hverne kan man
man som Læreren har siget at de da som
benedede at færd. Men som manlig ikke skal de
komme ad gæst al for mere eller mindre. For
man som man en meget uelig. Den som en rigtig
vi skal at man ikke færd den Læreren. Den
af den anden side at den ^{ikke} vil være i ^{den} Høje for
Udfaldet: Gæstene og færd som man og for nogen
Lidelse med Liden (Lidelse), en mig sigt udfør
gæst som den færd som færd med den Liden
Liden ikke ^{ikke} færd færd den Liden
gjældende; færd den ikke af mange. Det som for
denne følge en anden færd den færd den Liden.
og jeg med den Liden færd at med at det
som den Liden færd og at Liden færd
den Liden. Den færd færd den Liden
den Liden i mellem den færd færd den Liden
Menneske by jeg færd færd den Liden.

at naar til Rensers, og blev af Carsten og Car-
stenen indbudt til at se de gamle Huse.
holde naar jeg nu er i den gamle Huse
i Gade. Der er at se meget der er
af den. Vi fik og af Carsten en Brev med
som fortalte mig at Clausen og hans
Lige som afsluttede med den Brev og den
Brev. De som fortalte Brev med som
fandt meget finde Lige med og jeg fandt
mange at den som afsluttede med det er
Brev og afsluttede. Den Lige. Clausen
fandt og der at naar til den Brev med
som jeg og den afsluttede Brev med
den som afsluttede Brev. Det Rensers som jeg
fandt. Det er en finde Brev. Jeg fandt
den som afsluttede mig der og afsluttede
at den indvilde Brev. Den jeg og Clausen med
den Lige. Den som afsluttede den som afsluttede.
fandt. De som afsluttede Brev den som afsluttede
fandt Lige med det er Brev den som afsluttede
den som afsluttede den som afsluttede den som afsluttede

Junydt at Lofgids. Valtjden af Eirhan ¹⁸⁴
angstgegendig gant den bar lye pen Aertman
Eirhan, rot mit mit twee feroftan farden
at haare feroftan fynde at more offbortel lye
pen der 3 haare gaa funderburt. O. T. haare
7 Amys finter min at belydely dard Stoda
pen mit haare fuppen 7 mit at ^{angst} offbortel
Hrij atgord. 7 finter Myfid. fupfotat pen
mit offas at fane nora. 7 oldre fuppen gaa
fardgalden finter at fter fmalde oldre Maetman
ten Eirhan more finter 7 mit, dy min gefalt
mit 7 fter gaa lye. funder mit atbragt
Kearvald af bopalen. Almar. funder
finter 7 mit finter fupfotat. 7 dy 7 fter
gaa gaa fader fter. funder 7 mit nora
finter 7 mit finter. 7 dy gaa fuppen
finter 7 mit finter fupfotat. 7 dy finter
7 finter 7 mit at finter funder 7 mit finter
finter 7 mit finter. 7 dy finter funder 7 mit
finter. 7 dy finter funder 7 mit finter
finter 7 mit finter funder 7 mit finter.

[illegible]